

1

1

אלפי שנה, ואינו נוגע גם לימינו, הרי זה לא יצא, כי צריכים לדעת שאור היו"ט חוזר ונשנה מחדש בכל שנה ושנה. וע"כ בנס של סיסרא שראו חז"ל שהיה זה נס רק לשעתו, ע"י שראו שבשנה הבאה לא התנוצץ שוב אור הנס, לא קבעו זכר לנס זה, משא"כ בנס של חנוכה כשהיה נצחון החשמונאים על היוונים, לא היה זה נצחון רק לשעתו, אלא בכל שנה ושנה שוב מתנוצץ הארת הנס. ואין הכי נמי אין לנו היום אנטיוכוס, והיוון הגשמי כבר חלף והלך מן העולם, וכמו כן הגזירות כבר נתבטלו, אך עדיין נשאר הרע בעולם, ואלו הן הקליפות והטומאות שמפריעים לנו לעבודת השי"ת, וכשם שבימים ההם האיר השי"ת הארת נס ונצחו החשמונאים את היוונים וגברה הקדושה על הטומאה, כמו כן הוא גם בזמן הזה, שבכל שנה ושנה יש לנו מחדש את הכח להתגבר על יון, והוא הגוי אשר בקרבך.

בימי האור של החג פתוחים אוצרות המלוכה

וכותב הקדושת לוי (חנוכה קדושה שניה) שהימים טובים הם כדוגמת המלך הפותח את אוצר המלוכה, ואומר המלך כל מי שירצה יבוא ויטול מאוצרי די מחסורו אשר יחסר לו, וכיון שהמלך מעמיד מחוץ לאוצרו משקאות חריפים והרבה דברים טובים ונחמדים למראה, כמובן שמי שאין לו עיני שכל הרי הוא נעמד שם ומסתכל בכל אשר תאווה נפשו וטועם הוא מהכל, עד שעובר זמן פתיחת השערים, ותופס את עצמו שלא השכיל

אין לו
—
E

לקחת שום דבר מהאוצר האמיתי של המלך, הואיל והראש שלו היו בדברים החיצוניים, אך החכם שעניו בראשו היכן הוא העיקר, איננו מתעכב כלל מחוץ לאוצר המלוכה, אלא נכנס הוא מיד פנימה וממלא את אמתחתו עם אבנים טובות ומרגליות ככל אשר יספיק לו הזמן. ואומר הקדושת לוי שכן הוא ג"כ בימי השבת והיו"ט, השוטה מתפעל מכל הענינים הגשמיים שיש בימים הנעלים, והוא מסתפק בזה, אך החכם רואה את הנולד מבין שעששו הוא הזמן להכנס לאוצרות המלך ולהתמלאות מכל הטוב הנמצא באוצר המלך.

כח עמידתנו ע"י אור היו"ט השפת אמת (חנוכה חרמ"ד) כותב, שמן התורה יש לנו רק שלש רגלים, ונקראים הם 'רגלים' הואיל והם כמו רגל, והכוונה, לפי שעליהם עומדים כל ימות השנה לבל ימוט האדם, והג' ימים טובים הם השלשה רגלים שעליהם עומד האדם, הואיל ונמצאים אנו בכל ימות השנה בזה העולם השפל שהוא מקום טומאה, לכן נתן לנו השי"ת את הג' רגלים שהם זמנים גבוהים, וכימים אלו מאיר אור מלכות השי"ת, ובעת הזמן הקדוש הזה יכול האדם לתפוס את עצמו לבל יפול בעולם השפל, וע"י יש לו קיום כאן בעולם הזה. ואומר השפת אמת שדבר זה היה בימי קדם, אך לאחר מכאן נחלשו הדורות ונתמעטו המוחות והלבבות, וראו חז"ל שג' רגלים הללו לבד אינם מספיקים, לכן הקדים השי"ת את הרפואה למכה

→
→

1

והו
עוד
להו
ומנו
שח:
וכח
לילו
ולח
להא
הזא
ישר
חג
לימי
נתקי
בכח
החנו
הקש
באמ
היינו
ורק
את
הנוס
ההם
לימי
שנה
בחנו
וממ
החנו

Tarah
Tulsdays
חנכה
ע"י

2

שיחות

חנוכה

אליעזר

רמו

והוסיפו לנו את ימי החנוכה והפורים
עוד שני ימים טובים שבהם יכולים אנו
להתקרב להקב"ה, ועכשיו יש לנו חמשה
זמנים בשנה.

ומוסיף השפת אמת, שבזוהר הקדוש
(וזה חרש איכה דף ק"ב ע"ב) איתא

שחדשים טבת ושבת הם ימים נמוכים,
וכח הטומאה מתגבר בהם, כיון שיש בהם
לילות ארוכים, והלילה גורם לטומאה
ולחושך, ובו תרמוש כל חיתו יער, ובכדי
להאיר את ימי החושך, לכן דייקא בעת
הזאת מגיעים ימי החנוכה לפני שהחושך
ישיר את שליטתו על העולם, כדי שבכח
חג החנוכה נוכל להחזיק את עצמינו עד
לימי הפורים. וממשיך השפת אמת, אנו
נתקיים בנו אין שוטה מרגיש, כיון שאנו
בבחינת שוטה ואין אנו מרגישים שימי
החנוכה נותנים בנו הכח לעבור את הימים
הקשים, אך בודאי הצדיקים ועובדי ה'
כאמת מרגישים שבלא ימי החנוכה לא
היינו יכולים לעבור את הלילות הארוכים,
ורק ע"י הקדושה של חנוכה אפשר לעבור
את לילי טבת הארוכים. ולפי זה ביאר
הנוסח "בימים ההם בזמן הזה", "בימים
ההם' הכוונה לדורות בהם לא היו זקוקים
לימי החנוכה, ו'בזמן הזה' הכוונה לכל
שנה שבזמן זה של השנה אי אפשר לעבור
הלאה בלא ימי החנוכה.

בחנוכה בא האור למקומות הנמוכים
ביותר

וממשיך השפת אמת זע"א, שהחילוק
בין השלשה רגלים לימי
החנוכה ופורים הוא, שבג' הרגלים היו

צריכים דווקא לעלות לרגל לירושלים
וללכת למקדש, כדי לשאוב משם את
הקדושה, ומבלעדי זה לא היו זוכים לזה,
משא"כ בחנוכה אין צריכים לגשת לשום
מקום, אלא כל אחד בביתו יש לו מצות
הדלקת נר חנוכה, וכמו שכתב הרמב"ן
(פרשת בהעלותך) שניר חנוכה הוא ההמשך
של נרות בית המקדש, וזה נמצא בבית
כל אחד. ולא זו בלבד, אלא שאור הנרות
מאיר אף למטה מעשרה, כי בכל השנה
אמרו חז"ל (סוכה ה' ע"א) שמעולם לא ירדה
שכינה למטה מעשרה, אמנם בחנוכה יורדת
השכינה אף למטה מעשרה. ולא זו בלבד,
אלא שמצות נר חנוכה הוא ברשות הרבים,
כי הנה רשות היחיד רומז לשכינה הק'
שהוא יחידו של עולם, אך רשות הרבים
מרמז על מקום הקליפות והטומאה, וכן
רבים' מרמז לפירוד, שזה מרמז שני
חנוכה מאיר גם בלילה וגם ברשות הרבים
וגם למטה מעשרה, בזמנים הקשים ביותר
ובמקומות הקשים ביותר, כיון שכח קדושת
הנרות כל כך גדול עד שהוא יורד גם
למקומות הנמוכים ביותר.

וזהו ביאור הגמרא בשבת (כ"א ע"ב) שאמרו
נרות ושמנים שאין מדליקים בהם
בשבת מדליקים בהם בחנוכה, והכוונה
שאותם נרות שאין מדליקים בהם בשבת
לפי שאין האור נתפס בו יפה, ולכן
חוששים שמא יטה, מ"מ בחנוכה מדליקין
בהם. וביארו הספרים הקדושים (שפת אמת
חנוכה תרל"ג), שהשמך רומז לנשמה והפתילה
רומז לגוף, והאש מרמז לאש התורה
והקדושה, והרמז של נרות ופתילות שאינם

→

←

←

2

מה
יתב
לעו
הא
הכ
מצ
מצ
אר
הז
שו
לכ
וה
חו

מ
ו
ב
ה

ו
ו
ו
ו
ו

בזה, ולכן ניגשים לזה מתוך זלזול, כי במילא אין לזה ערך. וצריכים אנו לדעת דבר אחד, שכמה שאנו מדמים בעצמינו שאנחנו קטנים, אך יותר נמוכים מאתו מסור ודאי שאיננו, כי ודאי שיש מרחק אדיר בינינו לבין הדרגה הנמוכה של המסור, ואם גם מסור זה על אף דרגתו הנמוכה מאוד, מ"מ האירה נשמתו בכל העולמות בעת הדלקתו נרות חנוכה, א"כ ודאי שערך הדלקתינו נר חנוכה הוא גבוה מעל גבוה.

עוד מספרים על החוזה מלובלין, שפעם בעת שניגש להדליק נרות חנוכה, ועמדו שם עולם גדול שציפו לראות מעשה ההדלקה, והנה ניגש החוזה לחסיד אחד ואמר לו, הנה אתה הנך גבוה, ואשתך נמוכה, כשהנכם מדברים יחדיו האם היא עולה על הדרגש ומדברת עמך, או שמא הנך מתכופף לעומתה, החסיד ענה שהוא מתכופף לעברה ומדבר עמה, החוזה בשמעו תשובה זו ניגש מיד בהתלהבות להדליק את נרות החנוכה. אצל החסידים היה פלא גדול פשר הדיבורים שדיבר החוזה כהכנה להדלקת הנרות, הרה"ק ר' דוד מלעלוב זיע"א היה נוכח שם במעמד, ובראותו את החסידים המחפשים פתרון למראה עיניהם, הסביר להם את דברי קדשו של החוזה, הנה השי"ת כביכול נחשב כחתן, ואילו אנו כנסת ישראל נחשבים ככלה, והשי"ת הרי דרגתו למעלה מכל דרגין, ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, ואילו אנו קטנים אנו עד עפר, וא"כ האיך שייך שנהיה יחד. אלא שעל זה יש שני מהלכים,

טובים הוא, דיש גופים עבים ומעוכרים שאין נותנים לשמן הנשמה להכנס בהם היטב, והכוונה, שהנשמה הלא רוצה לעסוק בתורה ומצוות, אך אינה יכולה לעבוד בלא הגוף, ולפעמים הגוף הוא מפריע גדול, מפני שיש לו תאוות גדולות ואינו נותן לאדם ללמוד ולהתפלל, ולכן אין נתפס בו האש יפה, אך בימי חנוכה הקדושים אפילו אותם גופים שאין נתפס בהם האש בשבת, אעפ"כ בחנוכה נתפס בהם האש, כי כל כך גבוהה קדושת ימי החנוכה שהיא מגעת עד לגרועים ביותר.

כ"א מאיר אור חנוכה

ועל דרך שמספרים, שפעם הגיעו להחזרה מלובלין זיע"א אנשי עיר אחת שהיה שם מסור שהציק לאנשי העיר, והוא היה רשע גדול, וכתבו את שמו על הקוויטל, החוזה עיין בקוויטל ואמר, איש זה מאיר עכשיו בכל העולמות, והמה ראו כן תמהו איך יתכן דבר זה, והלא החוזה כשמו כן הוא, שרואה ברוח קדשו שהוא מאיר בכל העולמות, עד שנחברר שבשעה שהכניסו את הקוויטל להחזרה הדליק המסור אז נרות חנוכה. ורואים אנו כאן גודל קדושת הנרות שאפילו רשע כמותו האירה נשמתו בכל העולמות.

וצריכים להבין מזה גודל קדושת נרות החנוכה, אלא שהחסרון אצלנו הוא, שכשאנו מגיעים לענינים אלו נהיה האדם עניו גדול, ואומר לנפשו בעצת היצר: וכי מה ערך יש לנרות החנוכה שהוא מדליק, בשלמא הצדיקים הגדולים מבינים בסוד החנוכה, אך מה אני מבין

9

שיחות

חנוכה

אליעזר

רמט

מהלך אחד הוא שאנו נגביה עצמינו אליו יתברך, ומהלך שני יש שכביכול יפנה לעברנו. ולכן שאל החוזה את אותו חסיד האיך הנך מדבר, האם היא עולה על הכסא, או שמא הנך מתכופף, כי הרי אם מצפים שאנו נגביה ונרומם עצמנו, הרי מצבנו קשה עד מאוד. וכששמע החוזה את תשובתו שהוא מתכופף לעומתה, פסק החוזה לפי זה שכמו כן צריך ג"כ להיות שכביכול ההתן שזה מרמו להקב"ה צריך לפנות לכלה שזה מרמו לכנסת ישראל, והוא שאל דבר זה בעת הדלקת נרות חנוכה, כי בזמן ההדלקה הוא הזמן שהשכונה יורדת למטה מעשרה.

מלחמת היוונים היתה כנגד הכוונה לשם שמים

ובימי החנוכה, צריכים להתכונן במלחמת יון, מה רצו היוונים להשיג במלחמתם, ולפי זה נדע מה הפצים היום מאתנו היוונים, ולפי"ו נלחם את מלחמתינו בהם.

והנה בנוסה של על הנסים אומרים, שמלחמת היוונים היה להשכיחם תורתך ולהעבירם מהוקי רצונך, כי הנה בתורה יש מצוות משפטים וחוקים, ולמשפט יש טעם, אך חק הוא בלא טעם, והוא מצוה רק כי כן צוה הכבודא. ואנו רואים שהיוונים לא התנגדו למשפטים שיש בהם טעם, ורק לאלו הדברים שמקימים אותו בלי טעם, רק כי כן צוונו הכבודא, בזה נלחמו, והכוונה, שהם הסכימו ללימוד התורה גרידא שיעסקו בפולטים וסברות, אך הם רצו להפריד בין התורה

לבין נתן התורה ח"ו, דהיינו, דאם היו רוצים ללמוד משום הרצון לקנות חכמת התורה, בזה לא נלחמו, אלא נלחמו רק כנגד קדושת התורה. וכמו שרואים שהם טמאו כל השמנים, אבל לא שפכום, אע"פ שזהו המעשה הפשוט שעושים כשרוצים למנוע מאחר להדליק בשמן, שאין מטמאים אותו אלא שופכים אותו, ובפרט שמסתמא ידעו הם את הדין שטומאה הותרה בציבור, וא"כ הא לא יועילו שום דבר בטמאותם את השמן לגבי קיום מצות הדלקת המנורה, וא"כ למה לא שפכו את השמן. אלא הכל מטעם הנ"ל, כיון שלא היה איכפת להם עצם ההדלקה, אלא כל הפצם היה שידליקו את המנורה בשמן טמא, השמן הטהור זה מה שעמד לצנינים בעיניהם, תלמדו ותעסקו ותפלפלו בתורה, אך העיקר שתשכחו מנותן התורה ח"ו, זה היה מלחמת היוונים.

המלחמה בזמנינו כנגד מלחמת היוונים בשבאים אנו ללחום את המלחמה כיוונים, ודאי שהיבים לעסוק בתורה, ובלא זה אי אפשר לאחוז כלל בכלי המלחמה. (וכאן המקום לעודר לבל יבלו את הזמן בימי החנוכה במשחקים למיניהם, וכבר כתב הבני יששכר שקארטין בגימטריא שטן, והביא הבני יששכר (מאמר חרש כסלו מכת מאמר ב) בשם הרה"ק ר' פנחס מקארטין זיע"א שהל"ו נרות של חנוכה מכוונות כנגד הל"ו מסכתות, ובקליפה של הקארטין יש ג"כ מספר ל"ו, וזה הכה הטומאה הלעומת זה - שמכוון כנגד ל"ו מסכתות, וכתב הבני יששכר לשון חריף,

4